

[Gerda Møller.]

været parat til at vedstå spareforliget og også til at gennemføre det foreliggende lovforslag.

I den økonomiske situation, som landet befinder sig i, må alle, også de unge, der er under uddannelse, og som får støtte til denne uddannelse, være med til at bære deres del af byrden. Når dertil kommer, at den indtægt, de får, når de engang er færdige, kommer til at ligge på et niveau, der er langt over gennemsnittet for den almindelige skatteyder her i landet, så tror vi heller ikke i det konservative folkeparti på, at der vil blive de store vanskeligheder, som vi også har hørt om her, med henblik på tilbagebetalingen, når de er færdige. Det er i hvert fald mit indtryk, når jeg taler med folk ude i landet, at en ganske almindelig borger her rundt omkring, lige meget hvor man kommer, synes, at mange af disse unge uddannelsessøgende er meget stærkt favoriseret med hensyn til støtte fra det offentlige i forhold til, hvad den unge landmand, hvad den unge håndværker, hvad enten han er faglært eller ikke faglært, kan opnå.

Derfor kan det konservative folkeparti stadig tilsige forslaget sin støtte.

Kristine Heltberg (SF):

Socialistisk folkeparti må på det skarpeste vende sig imod det foreliggende lovforslag. Det gælder bl. a. den teknisk-formelle side af sagen. Vi mener, at forslaget har fået en ganske utilstrækkelig, for ikke at sige uansvarlig, behandling i udvalget. Vi mener, det er blevet jasket igennem, og det fylder os med stor forbavelse, at det har kunnet ske i denne samling, mens det i den samling, hvor det tilsvarende forslag oprindeligt blev fremsat fra venstregeringens side i fjor, var komplet umuligt at komme nogen som helst vegne med spørgsmål eller fremskaffelse af egnet materiale til bedømmelse af lovforslaget.

Vi mener, at den måde, det er blevet behandlet på, er et klart eksempel på den form for lovgivning, som giver anledning til berettiget kritik ude i befolkningen for det, som man fra andre partiers side har bebrejdet tinget og kaldt papirroderi og papiruseri. Så vidt jeg kan se, vil loven give anledning til en hel masse administrativt besvær, og dens konsekvenser ligger overhovedet

ikke klart for os i øjeblikket, hvor lovforslaget er til anden behandling.

Men dette er dog intet imod forslaget egentlige konsekvenser, som er et klart brud med den linje, der har været tilstræbt, ikke med stort held, men dog tilstræbt, i retning af at skaffe større adgangsmuligheder til de højere uddannelser for folk fra mere økonomisk svage miljøer. Den form for finansiering, der her er tale om, vil virke meget stærkt afskrækkende på unge fra de miljøer, hvor man ikke er vant til at operere med store banklån, for ikke at sige, at det direkte vil gøre det svært for unge mennesker fra familier, der ikke har de bedste bankforbindelser i forvejen. Det er en socialt skæv lov, en lov, der vil virke stik imod den tendens, som vi i hvert tilfælde fra vor side har søgt at fremme i tinget.

Vi vil desuden pege på, at vi ikke vender os mod denne lov af lutter begejstring for den eksisterende lovgivning på området. Det er ganske klart, at der er mange skævheder og mange fejl, der har gjort studiestøtteordningerne upopulære både hos brugerne og hos den befolkning, der gennem skatterne yder bidrag til dem. Vi har derfor for knap et år siden fremsat forslag om en ændring af uddannelsesstøttesystemet således, at man gør det uafhængigt af nettoindtægten, af den såkaldte skattepligtige indtægt, fordi dette begreb er forsynet med så mange fejl og behæftet med så stor usikkerhed. Vi har ønsket at gøre studiestøtten uafhængig af forældreindtægten på et tidligere tidspunkt — det er måske ikke muligt i øjeblikket — og vi har ikke ønsket at have den knyttet til netop den skattepligtige indkomst, hvor så mange uregelmæssigheder kan finde sted.

Vi vil derfor tillade os at fremkomme med et helt ændret forslag til studiestøtteordninger, som ikke bygger hverken på lån eller stipendier i den nuværende skikkelse, men på et mere, om jeg så må sige kinesisk system, et system, der i højere grad er uafhængigt af pengeinstitutter, af kautionsordninger, kort og godt af alt det, som må virke særlig afskrækkende på unge fra de miljøer, fra hvilke vi netop mener at intelligensreserverne skal hentes frem både til gavn for samfundet og til gavn for netop disse lag.

Men det lovforslag, der ligger på bordet, har intet med vores planer at gøre, vi må